Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA PROJEKTU SPECIFICKÉHO VÝZKUMU 2022 ZA ROK 2023

NÁZEV PROJEKTU: Komplexní výzkum převisů v severočeských pískovcích v roce 2022

DOBA TRVÁNÍ PROJEKTU: *1 rok*

ŘEŠITELSKÝ TÝM: doc. PhDr. Mgr. Petr Šída, Ph.D., DSc., Mgr. Anna-Marie Markó, Bc. Viktor Vojtěch

POPIS A SPLNĚNÍ CÍLŮ ŘEŠENÍ:

Plánované výsledky: Navrhovaný projekt se zaměřil na pokračování výzkumu pískovcových převisů severočeského pseudokrasu započatého v minulých letech. Zaměřit jsme se chtěli především na dvě oblasti – doklady rostlinné stravy v převisech a mezolitickou keramiku. V posledních letech se nám podařilo shromáždit unikátní soubor přírodovědných a archeologických dat (uhlíky, fytolity, pylové vzorky, makrozbytky, vzorky zvířecích exkrementů, kamennou industrii, keramiku), které umožňují nově řešit zmíněnou problematiku. V rámci projektu jsme se zaměřili na pokračování analýzy získaných dat a doplnění chybějících vzorků. Výsledky jsou prezentovány formou odborných článků (2 x Jimp) a v rámci mezinárodní konference IWGP.

V rámci projektu jsme pokročili v prospekci a výzkumu nových lokalit a dokončování již dříve započatých výzkumů. V rámci projektu proběhlo šest terénních výzkumů převisů Velký Mamuťák, Čin Čan Tau, On The Road, Pod Vlajkovou věží, Malý Faraon a Dobřeň I. Na všech byly získány velmi bohaté soubory kamenné industrie a keramiky a souborů ekofaktů (uhlíků, zuhelnatělých semen, pylových zrn, osteologického a malakozoologického materiálu).

Výzkum převisu Velký Mamuťák vedl k dokončení v minulosti započatého výzkumu a objevu unikátně dochovaných ekofaktů z úrovně preboreálního mezolitu včetně zachovaných jehlic borovic, dřeva a limbových semen.

Výzkum převisu Čin Čan Tau dokončil v minulosti započatý výzkum na ploše 4 metrů čtverečných a přinesl unikátní informace o podobě stratigrafie i přítomných nálezech.

Převis On The Road obsahuje unikátní stratigrafii hlubokou více jak dva metry. V letošním roce jsme výzkum započali a připravili pro budoucí pokračování.

Na převisech Vlajková věž a Malý Faraon jsme se zaměřili na odběr vzorků (Vlajková věž plavení, Malý Faraon vzorky keramiky) tak, abychom mohli pokročit v dalších analýzách.

V případě převisu Dobřeň I jsme testovali nálezový potenciál lokality narušené v minulosti amatérským zásahem.

Podařilo se pokročit v analýzách mezolitické keramiky, problém je ale podstatně komplexnější, protože se ukázalo, že kontext keramiky je výjimečně starý, v Evropě by se jednalo o nejstarší keramické nádoby. Proto je třeba problému věnovat podstatně více času a téma bylo řešeno i další rok.

Podařilo se získat celkem 34 radiokarbonových dat, které jsou postupně využívány při publikacích.

Probíhá práce na vyhodnocení stávajících i minulých výzkumů. Do ní jsou zapojeni jak řešitelé, tak široký tým přírodovědců (palynolog, antrakolog, specialista na makrozbytky). Zadáno bylo také velké množství vzorků na radiokarbonové datování (30).

Proti plánu se změnilo pořadí dokončování publikací, takže se změnila jejich témata bez toho, aby utrpěla kvalita (ta je stále 2 x Jimp, viz níže).

V rámci prováděných výzkumů se zapojili i studenti archeologie FF UHK v následujícím rozsahu:

- Branžež – převis Velký Mamuťák, květen 2022 – 3 dny, 4 studenti bc. Studia
- Hrubá Skála – převisy Čin Čan Tau a On The Road, červenec 2022 – 2 týdny, 1 student Mgr. studia, 15 studentů programu Erasmus
- převis pod Vlajkovou věží, Suché skály – Malá Skála, říjen 2022 – 2 dny – 1 student doktorského studia
- Hrubá Skála – převis Malý Faraon, říjen 2022 – 1 den, 1 student doktorského studia
- Kokořínsko, Dobřeň I, říjen 2022 – 2 dny, 1 student doktorského studia

PODROBNÝ POPIS A ZDŮVODNĚNÍ ZMĚN V ŘEŠENÍ PROJEKTU:

Projekt proběhl podle plánu, v průběhu řešení se měnila struktura předkládaných publikací v závislosti na rychlosti dokončování jednotlivých témat bez dopadu na jejich kvalitu.

STAV A DRUH VÝSTUPU

Stav publikací připravovaných pro projekt:

V přihlášce pro SV 2022 byly plánovány dva výstupy Jimp na úrovni impaktu 2 až 3, v průběhu dokončování jednotlivých výstupů se postupně měnily priority a termíny, až jsme se ustálili na dvou impaktovaných výstupech: první je na nižší než plánované úrovni a publikoje nové nálezy modřínu z našich pískovcových výzkumů. Druhým je publikace výsledků průkopnické studie sedimentární DNA z převisu Velký Mamuťák, která naopak cílí na mnohem vyšší impakt. Tento článek byl v průběhu roku 2023 postupně nabídnut do dvou časopisů z rodiny Nature (ID okolo 15), kde ale nebyl přijat především pro tématický nesoulad. Text byl následně publikován na biologickém preprint serveru a na konci roku předložen do časopisu Science advances (IF 14). V tuto chvíli je v recenzním řízení. Jsme si vědomi nesplnění termínu, v tomto případě by ale bylo škoda cílit na nižší impakt časopisu, kde by publikace jistě prošla bez problémů, jelikož téma výzkumu sedimentární DNA je nové a průkopnické a nabízí možnosti vysoké odezvy. Recenzní řízení předpokládám proběhne během první poloviny roku 2024.

- Pokorný, P. – Hošková, K. – Prach, J. – Šída, P. – Bednář, P. 2023: Nová paleobotanická data prokazují původní status modřínu opadavého (*Larix decidua Mill.*) v severních Čechách. (New paleobotanical data prove the native status of European larch (*Larix decidua Mill.*) in north Bohemia.), Zprávy lesnického výzkumu 68:168-175. IF WOS 0,4, DOI:

- Zampirolo, G. – Holman, L. E. – Sawafuji, R. – Ptáková, M. – Kovačiková, L. – Šída, P. – Pokorný, P. – Winther Pedersen, M. – Walls, M. 2022: Early Pastoralism in Central European Forests: Insights from Ancient Environmental Genomics, bioRxiv preprint, doi: https://doi.org/10.1101/2023.12.01.569562

- Zampirolo, G. – Holman, L. E. – Sawafuji, R. – Ptáková, M. – Kovačiková, L. – Šída, P. – Pokorný, P. – Winther Pedersen, M. – Walls, M. 2022 in press: Early Pastoralism in Central European Forests: Insights from Ancient Environmental Genomics, Science Advances, IF 14,136. zapsat Hradec SV22

Autor či autorský kolektiv	**Název výstupu**	**Název časopisu/řady**	**Druh výsledku dle Metodiky 17+**[1] (Jimp / Jsc / Jost / B / C aj.)	**Stav (rozpracovaný** / dokončený / v recenzním řízení/ přijatý k otištění / otištěn)	**ID záznamu v OBD** (pouze u otištěných či přijatých k otištění)
Pokorný, P. – Hošková, K. – Prach, J. – Šída, P. – Bednář, P.	Nová paleobotanická data prokazují původní status modřínu opadavého (*Larix decidua Mill.*) v severních Čechách. (New paleobotanical data prove the native status of European larch (*Larix decidua Mill.*) in north Bohemia.)	Zprávy lesnického výzkumu	Jimp	přijatý k otištění, těsně před vydáním	**43880699**
Zampirolo, G. – Holman, L. E. – Sawafuji, R. – Ptáková, M. – Kovačiková, L. – Šída, P. – Pokorný, P. – Winther Pedersen, M. – Walls, M.	Early Pastoralism in Central European Forests: Insights from Ancient Environmental Genomics	Science Advances	Jimp	v recenzním řízení	

[1] Definice druhů výsledků zde:
https://www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=799796&ad=1&attid=915665

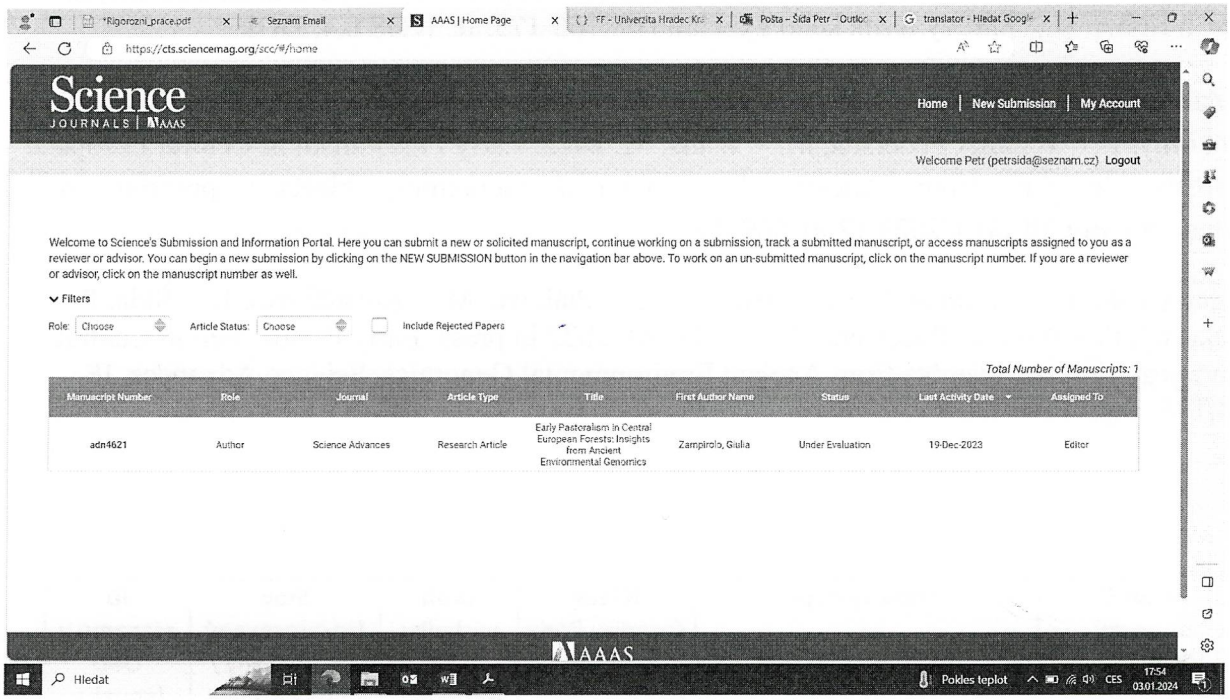

Aktuální status článku Zampioro et all. ke 3.1.2024

CELKEM PŘIDĚLENÉ PROSTŘEDKY:

FINANČNÍ PROSTŘEDKY	PŘIDĚLENÉ	ČERPANÉ
Osobní náklady	**12688**	**10000**
Materiální náklady	**12000**	**5131,28**
Služby	**196300**	**266111,02**
Cestovné	**29150**	**27482**
CELKEM	**250138**	**308724,3**

PODROBNÉ ZDŮVODNĚNÍ ÚČELU ČERPÁNÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ

Osobní náklady:

Čerpání bylo sníženo přesunem části prostředků do kolonky služeb, protože odměna části studentů nemohla být vyplacena pomocí stipendia a bylo využito proplacení přes služby v rámci CETA. Účel se tak nezměnil, peníze jsou pouze zařazeny do jiné položky.

Materiální náklady:

Čerpány v nižší míře, neboť se podařilo cenu za některé položky snížit: vzorkovací krabice byly vyřešeny nářadím pro nýtování komerčně dostupných profilů na sádrokarton, ze kterých se vzorkovací krabice dají snadno vyrobit. Zbývající peníze byly přesunuty do služeb.

Služby:
Služby byly navýšeny o prostředky z ostatních kolonek a prostředky ke konci roku nedočerpané na dalších projektech SV. Díky tomu bylo možné zařídit větší množství analýz, především radiokarbonových dat.

Cestovné:

Mírně nižší, než bylo plánováno, zbývající peníze byly přesunuty do služeb.

VYÚČTOVÁNÍ DOTACE – přiložte výsledovku EIS Magion:

Popis čerpaných částek:

Osobní náklady:

10000, - Kč – mimořádná stipendia A. M. Markó a V. Vojtěch

Materiální náklady:

795,28- Kč – kancelářské potřeby
298,- Kč – spotřební materiál na výzkum, brýle, rukavice
635,- Kč – nýtovací kleště pro sestavování vzorkovacích krabic
1499,- Kč – spotřební materiál na výzkum, vědra, páska, tkanina-hmyz na plavení, špachtle, zednická lžíce
96,- Kč – nýt hliníkový
660,- Kč – spotřební materiál na výzkum, nářadí 3x
1148,- Kč – spotřební materiál na výzkum, špachtle, lžíce, spárovačky, box

Celkem 5131,28,- Kč

Služby:

6118,75,- Kč – konferenční poplatek konference IWGP
226,- Kč – kurzové ztráty konferenční poplatek konference IWGP
16080,- Kč – vnitřní zůčtování CETA, platba za zaměření lokalit a účast pracovníků na výzkumu
15000,- Kč – smlouva o dílo, analýza pylových vzorků P. Pokorný
15000,- Kč – smlouva o dílo, analýza rostlinných makrozbytků, M. Ptáková
5400,- Kč – analýza lipidů v keramice
84950,- Kč – radiokarbonové datování v rámci SV, česká radiouhlíková laboratoř Praha
95560,92,- Kč – analýza kostí C13 a C14, radiokarbonová laboratoř Georgia, USA
20067,8,- Kč – DPH analýza kostí C13 a C14, radiokarbonová laboratoř Georgia, USA
7522,52,- Kč – kurzové ztráty analýza kostí C13 a C14, radiokarbonová laboratoř Georgia, USA

185,03,- Kč – bankovní poplatky analýza kostí C13 a C14, radiokarbonová laboratoř Georgia, USA

Celkem 266111,02,- Kč

Cestovné:

4667,- Kč – proplacení cestovného na výzkumy na Vlajkové věži, Malém Faraonu a Dobřeni I pro A. M. Markó

1679,- Kč – 17.-19.5.22 – výzkum převis Velký Mamuťák
3173,- Kč – 13.-14.6.22 – konference IWGP, České Budějovice
1153,- Kč – 29.6.22 – terénní průzkum převis Malý Faraon
2519,- Kč – 18.-22.7.22 – výzkum převis Čin Čan Tau
2519,- Kč – 25.-29.7.22 – výzkum převis Čin Čan Tau a On The Road
3506,- Kč – 13.-15.10.22 – výzkum převisy Vlajková věž a Malý Faraon
3147,- Kč – 20.-21.10.22 – převoz vzorků na plavení České Budějovice
1190,- Kč – 26.-27.10.22 – výzkum převis Dobřeň I
2905,- Kč – 4.11.22 – převoz vzorků na plavení České Budějovice
1024,- Kč – 7.11.22 – převoz vzorků Muzeum Českého ráje Turnov

Celkem 27482,-Kč

V Hradci Králové dne 3.1.2023

Jméno a podpis řešitele

Univerzita Hradec Králové

Výsledovka po účtech obratová

Období: 01 - 12 / 2022

Pracoviště:	*****	Všechny vybrané analytiky	
Činnost:	****	Všechny vybrané analytiky	
Fullcost:	******	Všechny vybrané analytiky	
Zakázka:	2110	SV Komplexní výzkum převisů v severočesk	
Podzakázka:	***	Všechny podzakázky	

Účet		Název účtu	Na poč. období	Má dáti	Dal	Zůstatek
501	003	Spotřeba materiálu kancelářské	0,00	795,28	0,00	795,28
501	005	Spotřeba materiálu pracovní OP	0,00	298,00	0,00	298,00
501	008	Spotřeba materiálu DHIM DU	0,00	635,00	0,00	635,00
501	099	Spotřeba materiálu ostatní DU	0,00	3 403,00	0,00	3 403,00
501		Spotřeba materiálu	0,00	5 131,28	0,00	5 131,28
512	002	Cestovné tuzemské zaměst DU	0,00	22 815,00	0,00	22 815,00
512		Cestovné	0,00	22 815,00	0,00	22 815,00
518	004	Poplatky konference, semináře,	0,00	6 118,75	0,00	6 118,75
518	079	Ostatní služby -SLUŽBY vnitřní :	0,00	16 080,00	0,00	16 080,00
518	099	Ostatní služby	0,00	235 978,72	0,00	235 978,72
518		Ostatní služby	0,00	258 177,47	0,00	258 177,47
545	001	Kurzové ztráty DU	0,00	7 748,52	0,00	7 748,52
545		Kurzové ztráty	0,00	7 748,52	0,00	7 748,52
549	003	Bankovní poplatky DU	0,00	185,03	0,00	185,03
549	006	Jiné ostatní náklady mimoř.stip.	0,00	14 667,00	0,00	14 667,00
549		Jiné ostatní náklady	0,00	14 852,03	0,00	14 852,03
	Náklady celkem		0,00	308 724,30	0,00	308 724,30
691	006	Provoz.dotace věda MŠMTspec	0,00	0,00	309 329,02	309 329,02
691		Přijaté přís. mezi zúčt.mezi org.:	0,00	0,00	309 329,02	309 329,02
	Výnosy celkem		0,00	0,00	309 329,02	309 329,02
	HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK:					**604,72**
	Celkem náklady za vybrané:		0,00	308 724,30	0,00	308 724,30
	Celkem výnosy za vybrané:		0,00	0,00	309 329,02	309 329,02
	Hospodářský výsledek za vybrané:					**604,72**

Výběrová kritéria (omezení sestavy se řídí právy uživatele prasiiv1 (uvedena v závorce))

Pracoviště:	(03**|09927)
Činnost:	(***|***)
Fullcost:	
Zakázka:	2110 (*|[4895|4896])
Podzakázka:	